

RAPORT TEKNIK

Projekti: “Pikë Panoramike Monumentale me Hapësira Rekreative në fshatin Çorraj”

1. HYRJE

1.1 Qëllimi i përgjithshëm i projektit

Qëllimi i këtij projekti urban-arkitektonik është krijimi i një hapësire publike të strukturuar, funksionale dhe simbolike, e cila shërben njëkohësisht si pikë përkujtimore, panoramike dhe sociale, duke ndërthurur në mënyrë harmonike historinë, peizazhin dhe jetën bashkëkohore të komunitetit lokal. Projekti synon të rikthejë në vëmendjen publike një element me rëndësi të veçantë historike dhe kombëtare, siç është Varri i Heroines Marro Kondë, duke e trajtuar atë jo si një objekt të izoluar memorial, por si bosht rregullues të një hapësire publike me vlera urbane dhe kulturore.

Ndërhyrja është konceptuar për të krijuar një raport të ri mes territorit, trashëgimisë historike dhe përdoruesit, duke i dhënë zonës një funksion të qartë dhe një identitet të lexueshëm. Në këtë kuptim, projekti nuk kufizohet vetëm në restaurimin ose mbrojtjen e një objekti ekzistues, por shtrihet në riorganizimin e gjithë hapësirës përreth, duke e transformuar atë në një pikë referimi për komunitetin dhe vizitorët.

1.2 Objektivat specifike të ndërhyrjes

Objektivat kryesore të projektit përfshijnë:

- Ruajtjen, mbrojtjen dhe valorizimin e trashëgimisë historike dhe përkujtimore
- Krijimin e një hapësire publike të aksesueshme dhe funksionale
- Përmirësimin e perceptimit vizual dhe urban të hyrjes së fshatit Çorraj
- Aktivizimin social dhe turistik të zonës
- Harmonizimin e ndërhyrjes me peizazhin natyror dhe karakterin rural të territorit

Këto objektiva janë trajtuar në mënyrë të integruar, duke marrë në konsideratë si aspektet arkitektonike dhe urbane, ashtu edhe ndikimet sociale, mjedisore dhe ekonomike.

1.3 Konteksti historik dhe simbolik

Varri i Heroines Marro Kondë përfaqëson një element me vlera të larta simbolike dhe historike, i lidhur drejtpërdrejt me kujtesën kolektive dhe identitetin lokal. Megjithatë, me kalimin e kohës, mungesa e ndërhyrjeve konservuese dhe urbanistike ka çuar në degradimin fizik dhe perceptues të këtij elementi.

Projekti synon të rivendosë dinjitetin dhe rëndësinë e këtij monumenti, duke e trajtuar atë me respekt maksimal ndaj autenticitetit historik, por njëkohësisht duke e integruar në një gjuhë bashkëkohore arkitektonike.

2. VENDODHJA DHE ANALIZA TERRITORIALE

2.1 Vendndodhja gjeografike dhe administrative

Fshati Çorraj ndodhet në territorin administrativ të Bashkisë Himarë, në pjesën jugore të Shqipërisë. Ai është i pozicionuar në një zonë kodrinore–malore, në distancë të moderuar nga vija bregdetare e Detit Jon, duke përbërë një lidhje natyrore mes hinterlandit malor dhe zonave turistike bregdetare.

Zona e projektit shtrihet përgjatë aksit rrugor lokal që lidh fshatin Borsh me fshatin Çorraj, në një segment që përfaqëson hyrjen vizuale dhe funksionale të fshatit. Ky pozicion e bën ndërhyrjen të dukshme dhe strategjike nga pikëpamja territoriale.

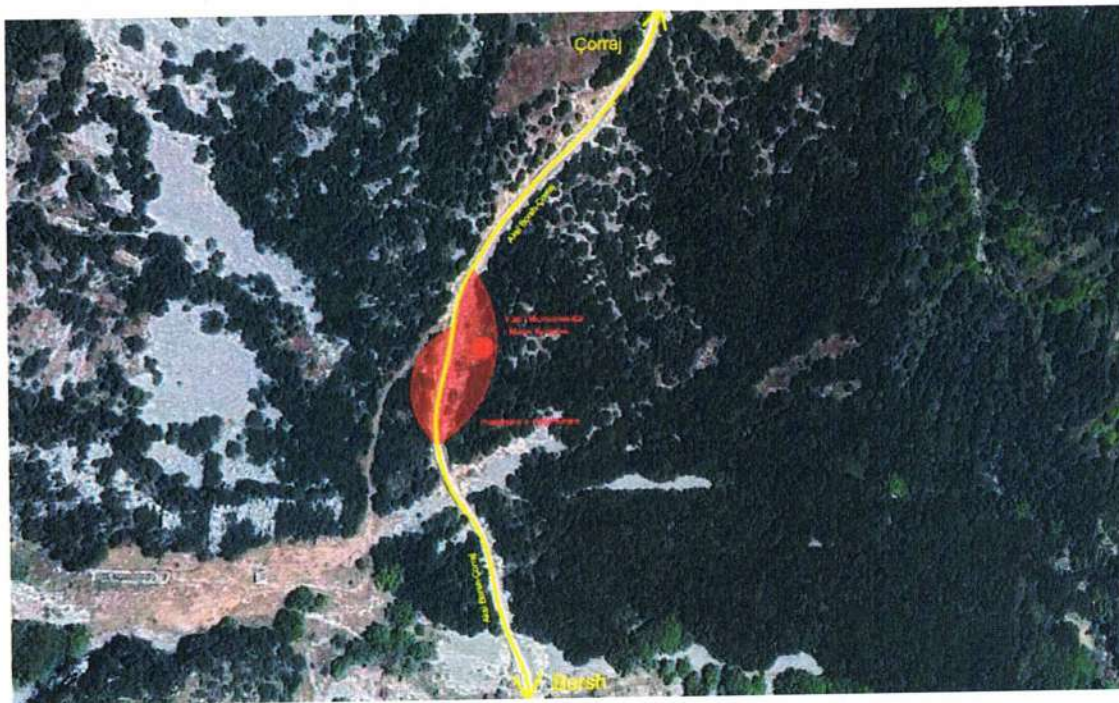

2.2 Analiza morfologjike dhe topografike

Terreni karakterizohet nga pjerrësi natyrore e theksuar, e cila ka diktuar historikisht mënyrën përdorimit të tokës dhe tipologjinë e ndërtimeve në zonë. Kjo morfologji krijon mundësi për zhvillimin e tarracimeve të shkallëzuara, të cilat jo vetëm përshtaten me relievin, por edhe pasqyrojnë traditën ndërtimore lokale.

Nga pikëpamja teknike, terreni paraqitet i përshtatshëm për ndërtime të lehta dhe struktura mbajtëse, duke lejuar ndërhyrje pa ndikime negative në stabilitetin gjeoteknik.

2.3 Analiza peizazhore dhe vizuale

Peizazhi përreth karakterizohet nga një kombinim i bimësisë natyrore mesdhetare, tokave të punuara dhe relievit kodrinor. Pamjet panoramike drejt luginës dhe hapësirave përreth përbëjnë një element kyç të potencialit të zonës.

Projekti synon të theksojë këtë dimension peizazhor, duke krijuar pika vëzhgimi të orientuara dhe hapësira që e ftojnë përdoruesin të ndalet dhe të përjetojë peizazhin në mënyrë aktive.

2.4 Infrastruktura ekzistuese dhe problematikat

Rruga lokale Borsh–Çorraj aktualisht paraqitet e amortizuar, me dëmtime në shtresën asfaltike, mungesë ndriçimi dhe sinjalistike. Këto problematika ndikojnë negativisht në aksesin dhe sigurinë e përdoruesve.

Projekti parashikon rehabilitimin e këtij segmenti, duke e kthyer atë në një aks funksional dhe të integruar me hapësirën publike të propozuar.

3. KONCEPTI URBAN-ARKITEKTONIK

3.1 Parimet udhëheqëse të projektimit

Koncepti urban-arkitektonik i projektit bazohet në disa parime themelore:

- Respektimi i kontekstit natyror dhe historik
- Ndërhyrja minimale dhe e kontrolluar
- Lexueshmëria e hapësirës publike
- Integrimi i elementit memorial në strukturën urbane

Këto parime udhëheqin çdo vendim projektues, nga organizimi hapësinor deri te përzgjedhja e materialeve.

3.2 Ideja e “boshtit përkujtimor”

Boshti përkujtimor përbën elementin organizues të gjithë projektit. Ai zhvillohet paralelisht me rrugën ekzistuese dhe shërben si strukturë lidhëse mes elementeve të ndryshme funksionale dhe hapësinore.

Ky bosht krijon një sekuençë përvojash hapësinore, duke udhëhequr përdoruesin nga hapësirat e tranzitit drejt zonave të qëndrimit dhe reflektimit.

3.3 Organizimi funksional i ndërhyrjes

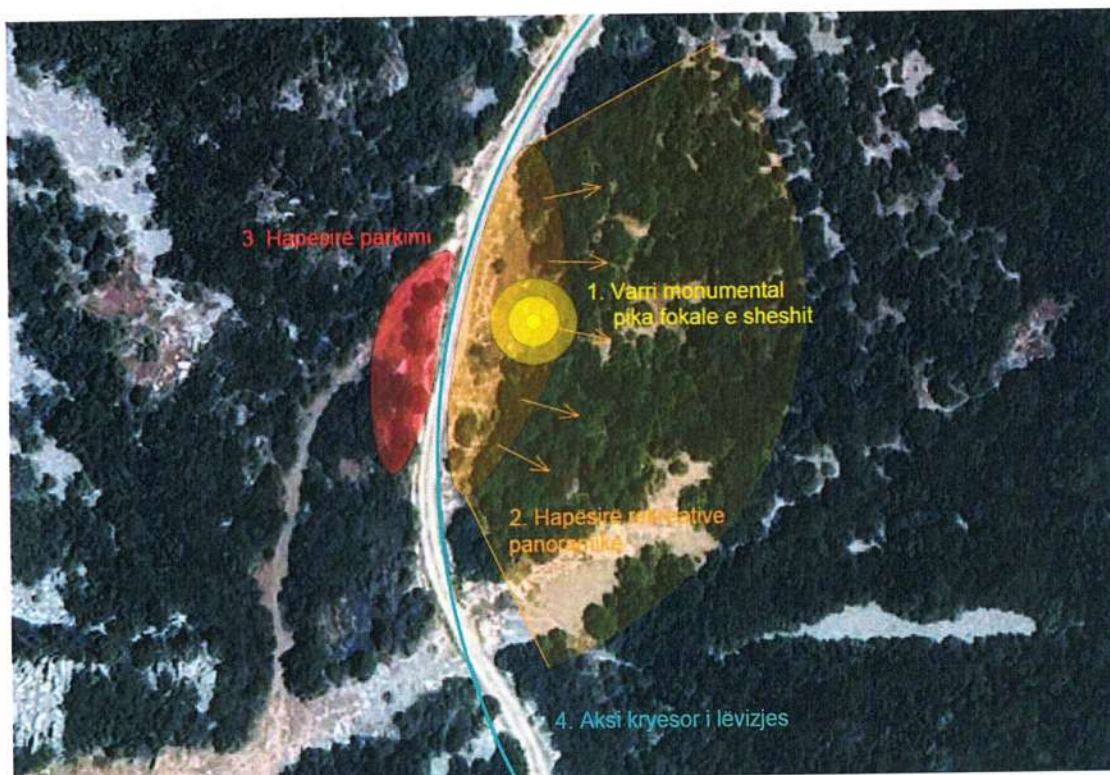
Organizimi funksional i projektit është ndërtuar mbi parimin e qartësisë hapësinore dhe rrjedhshmërisë së lëvizjes, duke synuar që çdo përdorues, pavarësisht mënyrës së ardhjes apo kohëzgjatjes së qëndrimit, të përjetojë hapësirën në mënyrë të natyrshme dhe intuitive. Hapësirat janë konceptuar si një sekuençë graduale, ku përdoruesi kalon nga zona e tranzitit drejt zonave të qëndrimit, reflektimit dhe vëzhgimit panoramik.

Funksionalisht, ndërhyrja ndahet në disa zona kryesore:

- Zona e aksesit dhe tranzitit përgjatë rrugës ekzistuese
- Zona përkujtimore rreth varrit
- Tarracat e qëndrimit dhe pushimit
- Pikëpamja panoramike në formë ballkoni
- Zona e parkimit për automjete dhe autobusë

Këto zona janë të ndërlidhura mes tyre përmes korridoreve këmbësore dhe shkallëve, duke krijuar një strukturë të lexueshme dhe të aksesueshme.

3.4 Hapësira përkujtimore dhe roli i saj urban

Hapësira përkujtimore përreth Varrit të Heroines Marro Kondë përbën zemrën simbolike të projektit. Ajo nuk konceptohet si një zonë e mbyllur apo ekskluzive, por si një hapësirë publike e hapur, e cila i fton përdoruesit të ndalen, të reflektojnë dhe të lidhen emocionalisht me historinë e vendit.

Vendosja e varrit në qendër të kësaj hapësire krijon një hierarki të qartë urbane dhe vizuale, duke e bërë atë pikën kryesore të referencës. Tarracat përreth shërbejnë si elemente mbështetëse, të cilat e theksojnë rëndësinë e monumentit pa e dominuar atë.

3.5 Trajtimi arkitektonik i Varrit të Heroines Marro Kondë

Varri ekzistues trajtohet me një qasje konservuese dhe restauruese, e cila synon ruajtjen e autenticitetit historik dhe material të objektit. Ndërrhyrjet fizike kufizohen në minimumin e nevojshëm për të garantuar stabilitetin, mbrojtjen dhe lexueshmërinë e varrit.

Mbulesa prej xhami transparente është projektuar si një strukturë e lehtë dhe diskrete, e cila:

- Mbron varrin nga faktorët atmosferikë
- Parandalon degradimin e mëtejshëm
- Lejon vizibilitet të plotë nga të gjitha drejtimet

Kjo strukturë krijon një dialog të qëllimshëm mes materialit tradicional të gurit dhe ndërhyrjes bashkëkohore, duke e theksuar vlerën monumentale të objektit pa e deformuar identitetin e tij.

3.6 Tarracimet dhe adaptimi me terrenin

Tarracimet përbëjnë një element thelbësor të projektit, pasi ato lejojnë adaptimin e ndërhyrjes me relievin ekzistues pa nevojën e ndërhyrjeve të thella në terren. Ato janë projektuar në nivele të ndryshme, duke ndjekur pjerrësinë natyrore dhe duke krijuar platforma funksionale për përdorime të ndryshme.

Çdo tarracë ka një rol të përcaktuar:

- Tarraca e poshtme shërben si zonë tranziti dhe orientimi
- Tarracat ndërmjetëse shërbejnë si zona qëndrimi dhe pushimi
- Tarraca e sipërme funksionon si pikë panoramike kryesore

Muret mbajtëse të tarracimeve janë projektuar për të garantuar stabilitet strukturor dhe trajtohen estetikisht për t'u integruar me kontekstin.

3.7 Lidhjet vertikale dhe qarkullimi këmbësor

Lidhja mes niveleve realizohet përmes shkallëve të projektuara sipas standardeve ergonomike dhe të sigurisë. Shkallët kanë gjerësi të mjaftueshme për qarkullim dypalësh dhe janë të pajisura me parmakë metalikë për siguri.

Sipërfaqet e ecjes trajtohen me materiale antirrëshqitëse, duke garantuar përdorim të sigurt në çdo kusht atmosferik. Qarkullimi këmbësor është i ndarë qartë nga ai automobilistik, duke rritur sigurinë dhe komoditetin e përdoruesve.

3.8 Materialet ndërtimore dhe gjuha arkitektonike

Materialet e përdorura janë përzgjedhur me kujdes për të reflektuar karakterin lokal dhe për të garantuar qëndrueshmëri afatgjatë. Gurët natyrorë të zonës përdoren për muret mbajtëse dhe shtrimet, duke krijuar vazhdimësi vizuale me ndërtimet tradicionale të fshatit.

Betoni i ekspozuar përdoret në elemente strukturore, i trajtuar në mënyrë që të mos krijojë kontrast të fortë vizual, ndërsa druri përdoret në mobilimin urban për të shtuar ngrohtësi dhe komoditet në hapësirë.

3.9 Mobilimi urban dhe pajisjet mbështetëse

Mobilimi urban është projektuar për të qenë funksional, rezistent dhe estetikisht i integruar. Stolat prej druri vendosen në pika strategjike përgjatë tarracave dhe shëtitorës, duke ofruar zona pushimi dhe vëzhgimi.

Koshat për mbeturina janë të vendosur në mënyrë diskrete, por të aksesueshme, për të garantuar mirëmbajtjen dhe pastërtinë e hapësirës. Shtyllat dekorative të ndriçimit kontribuojnë në sigurinë dhe përdorshmërinë e zonës gjatë orëve të mbrëmjes.

4. QËNDRUESHMËRIA DHE MBROJTJA MJEDISORE

4.1 Parimet e qëndrueshmërisë në projektim

Qëndrueshmëria përbën një nga shtyllat kryesore të projektit. Ndërhyrja është konceptuar për të minimizuar ndikimin mjedisor dhe për të shfrytëzuar burimet ekzistuese në mënyrë të përgjegjshme. Çdo vendim projektues është analizuar në raport me ndikimin afatgjatë në mjedis dhe komunitet.

4.2 Menaxhimi i bimësisë dhe peizazhit

Bimësia ekzistuese ruhet në masën më të madhe të mundshme dhe integrohet në projekt si pjesë aktive e peizazhit. Aty ku ndërhyrjet ndërtimore e bëjnë të domosdoshme, parashikohet rimbjellje me specie autoktone, të përshtatura me klimën dhe kushtet lokale.

Kjo qasje kontribuon në ruajtjen e biodiversitetit dhe në stabilizimin e terrenit.

4.3 Menaxhimi i ujërave dhe tokës

Sistemet e kullimit janë projektuar për të shmangur erozionin dhe për të menaxhuar në mënyrë të kontrolluar ujërat sipërfaqësore. Tarracimet ndihmojnë në uljen e rrjedhjeve të shpejta dhe në mbrojtjen e tokës nga degradimi.

4.4 Efikasiteti energjetik dhe ndriçimi

Ndriçimi LED me konsum të ulët energjie përdoret në të gjithë zonën e projektit. Kjo zgjidhje redukton kostot operative dhe ndikimin mjedisor, duke garantuar njëkohësisht ndriçim të mjaftueshëm dhe cilësor.

5. AKSESUESHMËRIA DHE SIGURIA

5.1 Aksesueshmëria funksionale

Aksesueshmëria është trajtuar si një element thelbësor i projektit. Hapësirat janë projektuar për të qenë të qarta dhe të lehta për t'u përdorur nga grupe të ndryshme përdoruesish, përfshirë të moshuarit dhe fëmijët.

5.2 Siguria urbane dhe strukturore

Siguria garantohet përmes projektimit të kujdesshëm të elementeve strukturore, ndriçimit të mjaftueshëm dhe përdorimit të materialeve rezistente. Të gjitha ndërhyrjet janë në përputhje me normat teknike dhe standardet e ndërtimit në fuqi.

6. NDIKIMI SOCIAL, KULTUROR DHE EKONOMIK I PROJEKTIT

6.1 Rëndësia sociale e ndërhyrjes

Projekti i Pikës Panoramike Monumentale në fshatin Çorraj përfaqëson një ndërhyrje me ndikim të drejtpërdrejtë dhe afatgjatë në jetën sociale të komunitetit lokal. Aktualisht, zona ku ndodhet varri i Heroines Marro Kondë nuk funksionon si hapësirë publike e strukturuar dhe nuk përmbush rolin e saj potencial si vend takimi, reflektimi dhe identifikimi komunitar.

Me realizimin e projektit, kjo hapësirë transformohet në një pikë referimi urbane, ku banorët dhe vizitorët mund të ndalen, të pushojnë dhe të ndërveprojnë. Hapësirat e qëndrimit, stolat, shëtitorja dhe tarracimet krijojnë kushte për përdorim të përditshëm, duke e kthyer zonën nga një territor i harruar në një vend aktiv të jetës publike.

Projekti kontribuon gjithashtu në rritjen e ndjenjës së përkatësisë dhe identitetit lokal, duke rikthyer në vëmendje një figurë historike dhe një vlerë të trashëgimisë kolektive të komunitetit.

6.2 Ndikimi kulturor dhe përkujtimor

Ndërhyrja ka një rol të rëndësishëm në ruajtjen dhe valorizimin e trashëgimisë kulturore dhe historike të zonës. Varri i Heroines Marro Kondë, i cili deri më sot ka qenë i mbuluar nga bimësia dhe pothuajse i padukshëm, kthehet në një element të lexueshëm dhe të aksesueshëm për publikun.

Trajtimi arkitektonik i varrit, përmes mbrojtjes me strukturë xhami dhe ndriçimit të kontrolluar, e vendos atë në qendër të narrativës hapësinore dhe kulturore të projektit. Kjo qasje nuk synon vetëm ruajtjen fizike të objektit, por edhe rritjen e ndërgjegjësimit historik dhe edukativ, veçanërisht për brezat e rinj.

Hapësira përkujtimore krijon mundësi për organizimin e aktiviteteve kulturore, ceremoniale dhe përkujtimore, duke e bërë projektin një platformë aktive të kujtesës kolektive.

6.3 Ndikimi ekonomik dhe turistik

Nga pikëpamja ekonomike, projekti parashikohet të ketë një ndikim pozitiv në zhvillimin lokal, duke krijuar një destinacion të ri turistik në territorin e Bashkisë Himarë. Pozicioni panoramik, lidhja me aksin rrugor Borsh-Çorraj dhe afërsia me zonën bregdetare e bëjnë këtë pikë një ndalesë tërheqëse për vizitorët.

Krijimi i sheshit të parkimit për automjete dhe autobusë rrit aksesueshmërinë dhe mundëson ndalesa të organizuara turistike. Kjo pritet të ndikojë në rritjen e frekuentimit të zonës dhe, si rrjedhojë, në nxitjen e aktiviteteve ekonomike lokale, si shërbimet, bujtinat dhe produktet artizanale.

Në afat të mesëm dhe të gjatë, projekti kontribuon në diversifikimin e ofertës turistike të zonës, duke e zgjeruar atë përtej turizmit bregdetar sezonal.

7. IMPLEMENTIMI I PROJEKTIT

7.1 Kuadri institucional dhe ligjor

Implementimi i projektit do të realizohet në përputhje me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi për planifikimin dhe zhvillimin e territorit. Projekti do të koordinohet ndërmjet Bashkisë Himarë dhe institucioneve përgjegjëse në nivel qendror, përfshirë Agjencinë Kombëtare të Planifikimit të Territorit (AKPT).

Çdo fazë e zbatimit do të shoqërohet me dokumentacionin përkatës teknik dhe administrativ, duke garantuar transparencë dhe përputhshmëri me standardet ligjore.

7.2 Fazat e zbatimit

Zbatimi i projektit parashikohet të zhvillohet në disa faza të mirëpërcaktuara:

Faza I – Përgatitore

Kjo fazë përfshin pastrimin e zonës, evidentimin e bimësisë për t'u ruajtur, studimet gjeoteknike dhe përgatitjen e terrenit për ndërhyrje.

Faza II – Ndërhyrjet infrastrukturore

Në këtë fazë realizohet asfaltimi i rrugës, ndërtimi i sheshit të parkimit dhe sistemet e kullimit, duke garantuar akses të sigurt dhe funksional.

Faza III – Ndërtimi i tarracimeve dhe strukturave

Përfshin ndërtimin e mureve mbajtëse, tarracimeve, shkallëve dhe platformave panoramike.

Faza IV – Trajtimi arkitektonik dhe mobilimi urban

Vendosja e strukturës mbrojtëse të varrit, mobilimit urban, ndriçimit dekorativ dhe elementeve të sinjalistikës.

Faza V – Peizazhi dhe finalizimi

Rimbjellja e bimësisë, përmirësimi estetik dhe kontrolli përfundimtar i punimeve.

7.3 Menaxhimi dhe mirëmbajtja

Mirëmbajtja e hapësirës parashikohet të kryhet nga strukturat përkatëse të Bashkisë Himarë. Materialet e zgjedhura dhe zgjidhjet teknike synojnë të minimizojnë kostot e mirëmbajtjes dhe të garantojnë jetëgjatësi të ndërhyrjes.

8. AKSESUESHMËRIA AFATGJATË DHE MENAXHIMI I RREZIQEVE

8.1 Qëndrueshmëria funksionale në kohë

Projekti është konceptuar për të ruajtur funksionalitetin dhe atraktivitetin e tij edhe në afat të gjatë. Hapësirat janë fleksibël dhe të adaptueshme për përdorime të ndryshme, duke shmangur rrezikun e degradimit funksional.

8.2 Menaxhimi i rreziqeve natyrore

Duke qenë se zona karakterizohet nga terren malor, janë marrë parasysh rreziqet e mundshme si erozioni dhe rrëshqitjet. Tarracimet, muret mbajtëse dhe sistemet e kullimit janë projektuar për të reduktuar këto rreziqe dhe për të garantuar stabilitet.

9. PËRFUNDIME DHE REKOMANDIME

9.1 Përfundime

Projekti i Pikës Panoramike Monumentale në fshatin Çorraj përfaqëson një ndërhyrje të integruar urbane, arkitektonike dhe peizazhore, e cila synon të rikthejë në vëmendje një vlerë të rëndësishme historike dhe kulturore. Ai kombinon ruajtjen e trashëgimisë me krijimin e hapësirave publike funksionale dhe cilësore.

Ndërhyrja respekton karakterin natyror dhe ndërtimor të zonës, duke përdorur materiale lokale dhe zgjidhje të qëndrueshme.

9.2 Rekomandime

Rekomandohet që:

- Projekti të shoqërohet me sinjalistikë informuese dhe edukative
- Të parashikohen aktivitete kulturore periodike për aktivizimin e hapësirës
- Të sigurohet mirëmbajtje e vazhdueshme për ruajtjen e cilësisë urbane

Petraq
Kote

Digitally signed by
Petraq Kote
Date: 2026.01.20
16:26:15 +02'00'

